

TER ADVISERING

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Directie Klimaat en Energie

Auteur

[Redacted]

Datum

31 oktober 2022

Kenmerk

DGKE-K / 22514047

Bhm: 22514050

Kopie aan

Ruben Prins, Debby Joosen
(Strategie Energiesysteem)

Bijlage(n)

2

nota

BESLISNOTA beantwoording Kamervragen energie uit
water

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

Op 12 september en op 23 september j.l. zijn er schriftelijk Kamervragen ingediend over energie uit water en de drie moties (aangenomen op 8 juli 2021) met betrekking tot dit onderwerp.

Advies

- Indien u zich kunt verenigen met de inhoud van de beantwoording van de Kamervragen van de leden Erkens en Stoffer (12 september) en de leden Grinwis en Stoffer (23 september), wordt u geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording van de Kamervragen.

Kernpunten

- Nederland staat bekend als waterland en ook elektriciteit uit water blijkt een onderwerp dat mensen erg aanspreekt. Hier wordt goed gebruik van gemaakt door de sector, die zich met hart en ziel inzet voor de ontwikkeling van elektriciteit uit water-technologieën en voor de realisatie van projecten.
- Feit is echter dat de geografische condities van Nederland ongunstig zijn om elektriciteit op te wekken uit water (lage stroomsnelheden in rivieren en waterwerken, weinig hoogteverschillen en lage golfhoogtes op de Noordzee). Dat blijkt onder andere uit onderzoek uitgevoerd door TNO, op 31 maart 2021 met de Kamer gedeeld in de Verkenning elektriciteit uit water (Kamerstuk 32 813, nummer 676).
- Gezien het beperkte energetisch potentieel in Nederland, wordt u geadviseerd de nationale inzet niet te vergroten.
 - Om de energietransitie te laten slagen en om deze betaalbaar te houden, moeten er keuzes gemaakt worden. Elektriciteit uit water-technieken hebben te weinig potentieel om op een kostenefficiënte manier een substantiële bijdrage te leveren aan de nationale energietransitie.
- Daarbij zijn er, zonder de nationale inzet te vergroten, wel een aantal manieren waarop we de sector ondersteunen:
 - Door vervolgonderzoek te doen naar golfenergie en Dynamic Tidal Power (DTP), om kennislacunes in te vullen;
 - Door elektriciteit uit water te steunen in de programmering van Horizon Europe;
 - Door, indien haalbaar, elektriciteit uit water op te nemen in de RES'en;

Ontvangen BBR

- Door te onderzoeken of andere opwektechnieken, zoals golfenergie, in de toekomst gebruik kunnen maken van het net op zee (in lijn met de Kamerbrief over windenergie op zee 2030-2050).
- Daarnaast kan, gezien het feit dat de kansen voor de sector voornamelijk in het buitenland liggen, onderzocht worden hoe we het exportpotentieel een extra boost kunnen geven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:
 - Elektriciteit uit water opnemen in innovatiemissies en onder de aandacht te brengen bij innovatie attachés;
 - Onder de aandacht brengen van de internationale subsidieregeling voor demonstratieprojecten, haalbaarheidsstudies en investeringsvoorbereidingsprojecten (DHI).
- Tot slot is het belangrijk om duidelijk te zijn over wat we niet kunnen doen:
 - Naast de mogelijkheden die de Demonstratieregeling Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+) biedt, wordt er geen extra geld beschikbaar gesteld voor demonstratieprojecten.
 - Er wordt op dit moment geen Innovatieprogramma voor elektriciteit uit water opgesteld, omdat dit vanuit het missiegedreven innovatiebeleid niet kan worden verantwoord. Dit beleid is er immers op gericht om innovaties te stimuleren die een substantiële bijdrage leveren aan het behalen van de doelen uit het Klimaatakkoord.
 - Nederland committeert zich, gezien het beperkte nationale potentieel, niet aan een bijdrage aan Europese targets voor elektriciteit uit water.
- In lijn met dit advies, vindt u in de bijlage de concept antwoorden op de Kamervragen van Erkens en Stoffer (12 september) en Grinwis en Stoffer (23 september). Deze zijn op ambtelijk niveau met IenW afgestemd.
- In het voorjaar van 2023, na afronding van het vervolgonderzoek naar golfenergie en DTP, kunt u de kamer over de uitvoering van de moties informeren.